

Programmabegroting 2022

15-11-2021

het laat zien dat we in Diemen een goede weg zijn ingeslagen. En ook dat het niet alleen (financiële) kommer en kwel is. Het zou alle inspanningen van partijen en professionals tekort doen als we daar aan voorbij gaan.

Tegelijkertijd is er een breed besef dat de huidige situatie niet houdbaar is. Het feit dat er overall in het land bevestiging is van de complexiteit zet nog niks in beweging. Het biedt verklaringen, maar nog geen verbeteringen. Het duidt wel de complexiteit en afhankelijkheid waar we mee te maken hebben. De behoefte aan meetbaarheid, de overschrijdingen en het feit dat de financiële cijfers de afgelopen jaren een negatieve trend laten zien. Dat blijkt voornamelijk uit de overschrijdingen van de specialistische jeugdhulp.

De huidige situatie in het sociaal domein zet druk op de voorzieningen die in Diemen in alle zorgvuldigheid zijn opgebouwd en vraagt om een programmatische aanpak om te zorgen dat er meer grip en controle is in het sociaal domein. Bovendien past deze manier van werken bij de organisatieontwikkeling Diemen '22 .

Vanaf september 2021 wordt gestart en met een programma over financiële beheersbaarheid van het sociaal domein breed. Het programma bestaat uit vier pijlers:

1. grip door data
2. sturing op inhoudelijke scenario's
3. kostenbewustzijn vergroten
4. leren en ontdekken.

Doelen van het programma:

- Zorgen dat de basis op orde is. Ontwikkel een structuur, werkwijze en inzicht in data zodat de voorspelbaarheid van uitgaven en de mate van control wordt vergroot
- Zorgen voor inhoudelijke inzicht op basis waarvan de juiste keuzes in breed perspectief (integraal) kunnen worden gemaakt
- Zorgen voor het feit dat kostenbewustzijn een wezenlijk onderdeel uitmaakt van het denken en werken van beleid en uitvoering
- Zorgen voor inspiratie en creativiteit binnen en buiten de gemeente om te werken aan de complexe en financieel ingewikkelde opgaven
- Een impuls geven aan programmatisch werken binnen het sociaal domein

De verwachte kosten in 2022 voor het programma bedragen € 185.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen.

Gewijzigde 'taakstelling'

In de begroting 2021 is voor de kosten binnen het sociaal domein een 'taakstelling' opgenomen van € 100.000 per jaar, startend in het jaar 2022.

Taakstelling is eigenlijk niet het juiste woord, het programma 'Grip op controle in het sociaal domein' zorgt voor een beter inzicht van de kosten en het daarmee mogelijk maken van (beleids-)keuzes binnen het sociaal domein. De keuze van het in te zetten beleid en de kwaliteit daarvan moet leiden tot betere beheersing en ook vermindering van de kosten.

Het programma start na het zomereces van 2021. Het is niet de verwachting dat dit in 2022 al tot effecten leidt. De oplopende reeks van € 100.000 per jaar is omgezet in een taakstelling van € 200.000 in 2023 en € 400.000 vanaf 2024. Invulling hiervan moet plaatsvinden vanuit de keuzes die het programma met zich meebrengt.

Uitvoering Nota Sociaal domein

Bij de vaststelling van de nota Sociaal Domein zijn geen extra middelen aangevraagd. De doelen en plannen zijn als ambitieus beschouwd. De overtuiging was er echter dat de opgaven binnen de bestaande capaciteit konden worden uitgevoerd. Daarbij is geen rekening gehouden met covid 19. Covid 19 heeft gevolgen gehad voor de prioriteiten en werkzaamheden in het sociaal domein. De uitvoering van integrale en overkoepelende thema's en actieplannen zoals is opgenomen in het beleidsplan zijn daarmee onder druk komen te staan.

Om bepaalde ambities waar te kunnen maken en een integrale doorontwikkeling te maken in het voorgestelde tempo van de nota is extra capaciteit nodig. Uitgegaan wordt van 0,5 fte voor aansturing en ondersteuning voor de periode 2022 en 2023.

Tarieven gecertificeerde instellingen

Per 2021 zijn de tarieven voor twee van de Gecertificeerde Instellingen verhoogd, te weten: Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA) en de William Schrikker Stichting (WSS). Beide instellingen zullen volgens de kostprijs worden gefinancierd. Voorheen werden de instellingen niet volgens de kostprijs gefinancierd en hebben zij dus moeten inlopen op hun reserves. Tevens is er landelijk (vanuit de inspectie) veel druk op gecertificeerde instellingen om kwaliteit te leveren (voor de meest kwetsbare gezinnen). Hier hoort ook een passend tarief bij.

Het financiële effect voor 2022 van de aanpassing van de tarieven als het aantal gezinnen hetzelfde blijft als in 2020 en 2021 is € 120.000. Het budget voor specialistische jeugdhulp zal hiertoe moeten worden aangepast.

Toename van onafhankelijke cliëntondersteuning

De cliëntondersteuning is in Diemen de afgelopen jaren steeds meer onder druk komen te staan. Er is sprake van een toename van complexe en domein overschrijdende ondersteuningsvragen. Daarnaast heeft ook het groeiende aantal inwoners in Diemen, waarbij de verwachting is dat het zal oplopen naar 35.500 inwoners aan het begin van 2024, effect op de vraag naar cliëntondersteuning. Tenslotte zien we een (voorlopig) structurele toename in vraag rondom coronagerelateerde problemen en ook omdat cliënten vanwege de lockdown hun hulpvraag hebben uitgesteld.

Met MaDi zijn we een Pilot "Voorportaal" gestart voor 2021-2022. Hierbij is er gezocht naar een pragmatische oplossing voor de druk die op de hulpverlening is ontstaan. Taken die nu nog worden gedaan door de professionele hulpverlener zijn administratieve taken en eenvoudige praktische hulpvragen die direct opgepakt kunnen worden. Door aan de voorkant af te schalen wordt de hulpverlening ontlast en kan een efficiëntieslag worden geslagen omdat Diemenaren met eenvoudige hulp- en adviesvragen sneller kunnen worden geholpen hetgeen tevens kosten voor duurdere hulpverlening bespaart.

Momenteel wordt de Pilot bekostigd vanuit het beschikbare budget binnen de begroting. Bij positieve evaluatie in 2021 wordt voorgesteld om dit project structureel te maken. In 2022 zal inzichtelijk worden gemaakt om welk bedrag het exact zal gaan. De verwachting is een bedrag tussen de € 30.000 en € 40.000. Dit bedrag zal meegenomen worden in de structurele subsidie aan MaDi.

Wetswijzigingen ter bevordering van kwaliteit zorg sociaal domein

Grip en controle krijgen op de kosten en administratie in het sociaal domein is een belangrijk speerpunt voor de gemeente Diemen. Dit geldt zowel voor de gemeente als voor de partners van de gemeente binnen het sociaal domein.